

MPSV navrhuje zvýšení redukčních hranic pro výpočet důchodů

Tisková zpráva

Ministr práce a sociálních věcí předloží vládě návrh nařízení, podle kterého by se od 1. ledna 2005 měly zvýšit tzv. **všeobecný vyměřovací základ za rok 2003, přepočítací koeficient pro jeho úpravu a redukční hranice pro stanovení výpočtového základu**. Materiál by měl kabinet projednat v září tohoto roku.

Výše všeobecného vyměřovacího základu za rok 2003 činí 16 769 Kč (tj. výše odpovídající průměrné měsíční mzdě zjištěné Českým statistickým úřadem za rok 2003).

K tomu, aby upravené vyměřovací základy pojištěnce odpovídaly mzdové úrovni v kalendářním roce, který bezprostředně předchází roku, kdy mu byl přiznán důchod, je třeba použít ještě **přepočítací koeficient**. V příštím roce bude jeho hodnota činit **1,0860**. Toto číslo odpovídá podílu průměrné měsíční mzdy zjištěné Českým statistickým úřadem za první pololetí roku 2004 a průměrné měsíční mzdy zjištěné ČSÚ za první pololetí roku 2003.

Podle zákona o důchodovém pojištění se **procentní výměra** starobních, plných invalidních a částečných invalidních důchodů **stanoví příslušnou procentní sazbou z výpočtového základu** (ten se zjišťuje z hrubých ročních příjmů od roku 1986 do roku, který předchází přiznání důchodu). Přitom se bere v potaz to, jak dlouho člověk během svého života odváděl pojištění a v jaké výši. Započítávají se i náhradní doby pojištění (např. péče o dítě do čtyř let věku, doba nemoci nebo výkon základní vojenské služby).

Doba pojištění se započítává nejen před vznikem nároku na důchod, ale v případě přesluhování i po vzniku nároku. Pokud člověk odejde do důchodu při dosažení důchodového věku, započítává se mu 1,5 % výpočtového základu za každý celý rok pojištění. Pokud dále pracuje bez pobírání důchodu, započte se mu ještě 1,5 % výpočtového základu za každých 90 kalendářních dnů odpracovaných po dosažení věkové hranice. Rozhodne-li se pro předčasný starobní důchod, pak se výše procentní výměry důchodu naopak snižuje, a to o 0,9 % výpočtového základu za každých i započatých 90 kalendářních dnů, které předcházejí řádnému termínu odchodu do starobního důchodu.

Při stanovení výpočtového základu se berou v potaz tzv. **redukční hranice**. O jejich valorizaci rozhoduje vláda svým nařízením. Vývoj výše redukčních hranic v jednotlivých letech účinnosti zákona o důchodovém pojištění a jejich podíl k průměrné mzdě v roce přiznání důchodu ukazuje tato tabulka:

Rok	Redukční hranice		Podíl redukční hranice k průměrné mzdě	
	první	druhá	první	druhá
	v Kč	v Kč	v %	v %
1996	5 000	10 000	51,7	103,3
1997	5 600	11 200	52,4	104,7
1998	5 900	11 800	50,5	100,9
1999	6 100	13 000	48,2	102,7
2000	6 300	14 200	46,7	105,3
2001	6 600	15 300	45,1	104,5
2002	7 100	16 800	45,2	106,9
2003	7 400	17 900	44,1	106,7
2004	7 500	19 200	41,3	105,6

V současné době jsou výše těchto redukčních hranic 7 500 Kč a 19 200 Kč. Pro výpočet důchodu se z vyměřovacího základu započte část do 7 500 Kč plně, z části mezi 7 500 Kč – 19 200 Kč 30 % a nad 19 200 Kč 10 %.

Návrh na zvýšení redukčních hranic od 1.ledna 2005 obsahuje dvě varianty:

Varianta a)

Částky pro stanovení výpočtového základu se zvyšují takto:

**částky 7 500 Kč na 7 900 Kč,
částky 19 200 Kč na 20 800 Kč.**

Varianta b)

Částky pro stanovení výpočtového základu se zvyšují takto:

**částky 7 500 Kč na 8 600 Kč,
částky 19 200 Kč na 20 800 Kč.**

Zvýšení redukčních hranic zákon neukládá a ani neurčuje žádné limitující podmínky pro jejich zvýšení. V souladu se zákonem by tedy případně bylo i ponechání současných redukčních hranic beze změny. **Bez zvýšení redukčních hranic by ale důchody přiznané v roce 2005 byly výrazně nižší než důchody přiznané v roce 2004**, protože mzdový nárůst se v důsledku redukce promítá do výše důchodu méně než valorizace důchodů. Neměnnost redukčních hranic při růstu průměrné mzdy by vedla také k výraznému poklesu podílu těchto hranic k průměrné mzdě.

Návrh varianty b) na zvýšení redukčních hranic naplňuje ustanovení **Úmluvy Mezinárodní organizace práce č. 128** o invalidních, starobních a pozůstalostních dávkách, kterou je Česká republika vázána. Ratifikovaná část Úmluvy požaduje, aby **podíl výše nově přiznaného starobního důchodu a průměrné čisté mzdy kvalifikovaného dělníka v roce, který předchází roku odchodu do důchodu, činil alespoň 45 %**.

Zvýšení redukčních hranic a výpočtového základu nebude mít žádné zvláštní dopady na státní rozpočet. Změny vyplývají ze současného právního stavu a jsou zahrnuty do výdajů na důchodové pojištění v návrhu státního rozpočtu na rok 2005.

Návrh MPSV naplňuje základní sociální cíle stanovené v čl. 136 Smlouvy o založení ES, tj. zlepšování životních podmínek a poskytování náležité sociální ochrany, a je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.